

**ЈУ ЗАВОД ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
П А Л Е
ФИЛИЈАЛА БИЈЕЉИНА
БИРО БИЈЕЉИНА
Број: 02.3/0801-270/17
Датум: 05.07.2017.год.**

**ИНФОРМАЦИЈА О СТАЊУ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ НА
ПОДРУЧЈУ БИРОА БИЈЕЉИНА НА ДАН 30.06.2017. ГОДИНЕ**

Бијељина, јул 2017. године

УВОД

Укупна економска кретања и стање привреде су кључни фактори који опредељују могућности новог запошљавања и битно утичу на укупно стање незапослености у Републици Српској.

Повећањем ефикасности тржишта рада, које се реализује кроз унапређење посредничке улоге ЈУ Завода за запошљавање Републике Српске у 2016.години је настављена стабилизација стања у области запошљавања.

То потврђују подаци према којима се са 31.12.2016.године на евиденцији Завода налазило 125.906 незапослених лица који чине активну понуду радне снаге, што је за 9.679 или 7,1% лица мање у односу на 2015.годину када је било регистровано 135.585 незапослених лица. То је допринјело да у 2016.години стопа незапослености износи 24.8% па је у односу на претходну годину мања за 0,4%.

Иако су последњих година остварени видни резултати на успостављању повољнијег макроекономског амбијента на плану развоја привреде Републике Српске, и даље су присутне бројне тешкоће и ограничења за њен бржи развој.

Највећа ограничења односе се на низак ниво укупне привредне активности, незадовољавајући ниво инвестиционих улагања, неусклађеност система образовања са потребама привреде, висок спољнотрговински дефицит и низак степен конкурентности привреде.

Неформална економија и неформална запосленост су такође присутни у Републици Српској у проценту око 20%, што је хронична “болест” у Републици Српској коју хитно треба почети рјешавати.

Такође, у свему томе кључну карику чини и реформа система образовања у циљу његове веће повезаности са тржиштем рада.

СТАЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈИ

На дан **30.06.2017.** године на евиденцији Бироа за запошљавање Бијељина пријављено је укупно **11.391** незапослених лица, што је за **520** лица мање у односу на прошлу годину када је разматрана Информација о стању незапослености (са 31.12.2016. године на евиденцији се налазило **11.911** лица).

Степен стр.образ.	31. 12.2016.		30.06.2017.	
	Укупно	Жене	Укупно	Жене
НК	2.364	1.211	2.242	1.162
ПК/НСС	522	344	528	330
КВ	3.961	1.510	3.756	1.450
ССС	3.207	2.062	3.098	2.022
ВКВ	144	16	146	14
ВШС	189	115	180	107
ВСС 180	250	168	225	158
ВСС 240	1.131	766	1.101	736
МАСТЕРИ	104	71	105	74
МАГИСТРИ стари програм	8	5	8	5
ДОКТОРИ	1	1	2	2
УКУПНО:	11.911	6.268	11.391	6.060

*Табела 1. Број регистрованих незапослених лица која чине понуду радне снаге
према образовној структури*

У укупном броју незапослених лица у Бироу Бијељина, налази се **9.711** лица која не представљају активну понуду радне снаге, а то су лица која су пријављена Заводу ради остваривања других права. У 12 мјесецу 2016. године број лица која не представљају активну понуду радне снаге износио је **9.636**. На основу тога се може видјети да је број ових лица повећан за **75** лица односно да се константно повећава.

Квалификациона структура лица која **не представљају активну понуду радне снаге** је следећа:

Степен стручног образовања	31.12.2016.	30.06.2017.
НК	5.008	4.954
ПК/НСС	452	475
КВ	2.157	2.219
ССС	1.651	1.686
ВКВ	61	61
ВШС	54	54
ВСС 180 ECTS	51	53
ВСС 240 ECTS	189	196
МАСТЕР 300 ECTS	12	12
МАГИСТАР	1	1
ДОКТОР НАУКА	0	0
УКУПНО:	9.636	9.711

Најбројнија занимања на евиденцији су и даље: нк радници, кв возачи, кв бравари, кв аутомеханичари, кв металостругари, кв продавачи, матуранти гимназије, пољопривредни техничари, грађевински техничари, трговачки техничари, економски техничари, машински техничари, електро-енергетичари, дипл. економисти, дипл. правници, професори разредне наставе, дипл. васпитачи у предшколској установи, професори енглеског језика.

Дефицитарна занимања и у 2016. години су: стаклорезци, возачи инструктори, козметичари, зубни техничари, дипл.инж. електротехнике - смјер јака струја, дипл.инж. електротехнике - смјер слаба струја, дипл.инжињер мехатронике, дипл.инж. прераде дрвета, дипл.инж. текстилне технологије, дипломирани кожарски инжињер, професор њемачког језика, професор руског језика, професор латинског језика, професор физике, професор математике, професор информатике, професор демократије, професор ликовног васпитања, дипл. физиотерапеут, дипл. инж. медицинске радиологије, дипл. дефектолог-сурдоаудиолог, дипл. социјални радник.

На евиденцији Бироа од лица која **су ушла у активну понуду радне снаге** пријављено је укупно **195** чланова породица погинулих и несталих бораца, **148** РВИ и **1.017** учесника рата, **4** лица цивилне жртве рата, **8** осталих инвалидних лица и **23** лица – категоризована омладина.

А када су у питању лица која **не чине активну понуду радне снаге** пријављено је укупно **90** чланова породица погинулих и несталих бораца, **70** РВИ, **447** учесника рата, **18** осталих инвалидних лица, **3** лица цивилне жртве рата и **31** лице – категоризована омладина.

Старосна доб	2016. год.	2017. год.
15-18	4	1
18-20	282	131
20-24	825	766
24-27	863	726
27-30	889	853
30-35	1.457	1.368
35-40	1.366	1.286
40-45	1.376	1.322
45-50	1.495	1.398
50-55	1.547	1.509
55-60	1.184	1.323
60-65	623	708
Укупно:	11.911	11.391

Табела 2. Број регистрованих незапослених лица која чине понуду радне снаге према старосној структури у 2016. и 2017. години

Када је у питању старосна структура незапослених лица која чине активну понуду радне снаге најбројнија су лица старости од 50 до 55 година **1.509**, од 45 до 50 година **1.398** лица, од 30 до 35 година **1.368** лица, и од 55-60 година **1.323** лица. Укупан број младих до 30 година старости је **2.477** лица.

На евиденцији Бироа Бијељина, у периоду од 01.01.2016 -31.12.2016. године пријављено је нових **5.059** лица, од чега је без стажа 2.006 лица, а са стажом из радног односа 3.053 лица. Разлози престанка радног односа су сљедећи: стечај 22 лица, престанак рада послодавца 216 лица, технолошки вишак 502, престанак рада на одређено вријеме 1.131 лице, споразумни престанак радног односа 1.124 лица, остали разлози 58 лица.

У истом периоду брисано је са евиденције 6.017 лица и то по сљедећим основима:

Шифра	Разлог престанка вођења евиденције	01.01.2016.-31.12.2016.г.
1	запослење	1.399
2	обављање приватне дјелатности	36
3	укључивање у редовно школовање	13
4	стицање услова за пензију	330
5	трајна неспособност за рад	0
6	стицање вишег степена стр.спреме	166
7	нередовно јављање	3.876
8	издржавање затворске казне	7
9	пресељење	122
10	смрт	17
11	рад "на црно"	0
12	носилац комерц.пољоприв. газдинства	3
13	одбијање посла у свом занимању	2
14	остали законски разлози	46
	УКУПНО	6.017

На евиденцији Бироа Бијељина, у периоду од 01.01.2017 - 30.06.2017. године пријављено је нових **2.652** лица, од чега је без стажа 904 лица, а са стажом из радног односа 1.748 лица. Разлози престанка радног односа су сљедећи: стечај 93 лица, престанак рада послодавца 133 лица, технолошки вишак 314, престанак рада на одређено вријеме 546 лице, споразумни престанак радног односа 596 лица, остали разлози 68 лица.

У истом периоду брисано је са евиденције 3.010 лица и то по сљедећим основима:

Шифра	Разлог престанка вођења евиденције	01.01.2017.-30.06.2017.г.
1	запослење	963
2	обављање приватне дјелатности	12
3	укључивање у редовно школовање	2
4	стицање услова за пензију	121
5	трајна неспособност за рад	0
6	стицање вишег степена стр.спреме	66
7	нередовно јављање	1.722
8	издржавање затворске казне	2
9	пресељење	55
10	смрт	6
11	рад "на црно"	0
12	носилац комерц.пољоприв. газдинства	1
13	одбијање посла у свом занимању	0
14	остали законски разлози	60
	УКУПНО	3.010

ЗАПОСЛЕНОСТ И ЗАПОШЉАВАЊЕ

Биро за запошљавање Бијељина је наставио успјешну сарадњу са послодавацима како државним тако и приватним. Врше се периодичне посјете од стране организатора послова бироа свим послодавцима на подручју нашег Града. Утврђене су евентуалне потребе за радницима, за неке је извршено посредовање, о чему се у бироу води посебна евиденција. Знатан број послодаваца учествовао је у пројектима запошљавања који су финансирани од стране Владе Републике Српске и Завода.

Посредством Бироа Бијељина у периоду од 01.01.2016 -31.12.2016.године запослено је укупно **1.435** лица, а у периоду од 01.01.2017 -30.06.2017. године **933** лица.

Такође је било и посредовања у запошљавању у иностранству и то за Словенију и СР Њемачку.

Посредовање са иностранством се врши путем Агенције за рад и запошљавање БиХ која потребе послодаваца из иностранства прослеђује Заводу РС како би се даље прослиједиле до нивоа општина - бироа.

Овај начин посредовања је сигуран, јер се посредује за државе са којима БиХ има закључен уговор о посредовању.

ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНИХ ДРЖАВЉАНА И ЛИЦА БЕЗ ДРЖАВЉАНСТВА

Законом о запошљавању страних држављана и лица без држављанства регулисано је запошљавање страних држављана и лица без држављанства, односно издавање радних дозвола страним држављанима у Републици Српској.

Када је у питању примјена Закона о запошљавању страних држављана и лица без држављанства од 01.01.2016 - 31.12.2016. године поднесено је 150 захтјева за издавање радних дозвола, а издате су 144 радне дозволе, док је у периоду од 01.01.2017.-30.06.2017. године поднесено је 63 захтјева, а издато је 58 радних дозвола.

ПРОЈЕКТИ СУФИНАНСИРАЊА ЗАПОШЉАВАЊА

-ПРОЈЕКТИ У 2016. ГОДИНИ-

Акционим планом запошљавања у Републици Српској за 2016. годину носилац највећег броја активности и мјера је ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске, а исте су се углавном односиле на мјере активне политике запошљавања чији је основни циљ да допринесу подизању нивоа активности на тржишту рада, стимулисању запошљавања и повећању укупне запослености.

ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске је у **2016.** години реализовао неколико пројеката. Ради се о сљедећим пројектима:

1. Пројекат подршке запошљавању Рома у Републици Српској у 2016.години,
2. Пројекат подршке запошљавању лица изнад 45 година старости,
3. Пројекат подршке запошљавању у приведи Републике Српске у 2016.години,
4. Пројекат подршке запошљавању и samozapoшљавању дјеце погинулих бораца ВРС, ратних војних инвалида ВРС и незапослених демобилисаних бораца ВРС - Пројекат „Заједно до посла ”у 2016. години,
5. Пројекат подршке стицања радног искуства младих у статусу приправника у Републици Српској у 2016.години.

I Пројекат суфинансирања запошљавања Рома у Републици Српској у 2016.години

Због изузетно малог броја захтјева Јавни позив је расписан и у 2016. години, након чега је 1 послодавац поднио захтјев за запошљавање 2 лица, одобрена су средства и реализовано је суфинансирање запошљавања 2 лица ромске националности у износу од 6.000 КМ по једном лицу.

II Пројекат подршке запошљавању лица изнад 45 година старости

Пројектом је обухваћено запошљавање лица са евиденције која су у току 2016. године имала навршених 45 година старости и више и то кроз двије компоненте:

- I компонента: запошљавање код послодавца,
- II компонента: samozapoшљавање.

	Укупно:		Запошљавање код послодавца 4.000 КМ		Samozapoшљавање 4.500 КМ
	захтјева	радника	захтјева/ радника	одобрено/ реализовано	захтјева/ одобрено/ реализовано
Бијељина	53	71	34/52	21 -25 / 15-19	19/3/2

III Пројекат запошљавања у привреди 2016. године

Пројектом је обухваћено запошљавање лица са евиденције Завода за запошљавање Републике Српске на неодређени временски период на пуно радно вријеме, са степеном стручног образовања од НК до ВСС, који активно траже запослење и пријављени су на евиденцију прије објављивања Јавног позива и то кроз три компоненте:

- I компонента: суфинансирање запошљавања код послодавца,
- II компонента: суфинансирање samozapoшљавања,
- III компонента: суфинансирање обуке, доквалификације и преквалификације за оне послодавце који исказу интерес за обуку, доквалификацију и преквалификацију незапослених лица.

Биро	Захтјева	Запошљавање код послодавца 4.000 КМ	Samozapoшљавање 4.000 КМ
------	----------	--	-----------------------------

	/ радника	захтјева/ радника	Одобрено	Реализовано	захтјева/ радника	Одобрено	Реализовано
Бијељина	137/351	96/310	29/47	32/43	41	11	11

По компоненти III није било поднешених захтјева.

IV Пројекат подршке запошљавању и samozapoшљавању ратних војних инвалида ВРС, дјеце погинулих бораца ВРС и незапослених демобилисаних бораца Војске Републике Српске “Заједно до посла у 2016. години”

Захтјева	Радника	I ЗАПОШЉАВАЊЕ КОД ПОСЛОДАВЦА		II САМОЗАПОШЉАВАЊЕ
		Захтјева	Радника	
57	85	29	56	28

Биро	Захтјева/ Радника/ одобрено	Запошљавање код послодавца 4.000 КМ								
		РВИ			ДБ			ДПБ		
БН	29-56-30	Захт.	Одоб.	реал.	Захт.	Одоб.	реал.	Захт.	Одоб.	реал.
		3-4	2-2	1-1	14-39	16-16	7-7	12-13	12-12	10-10

Биро	Захтјева/ Радника/ одобрено	Самозапошљавање 4.500 КМ					
		РВИ			ДБ		
БН	17-11-7	Захт.	Одоб.	реал.	Захт.	Одоб.	реал.
		2	1	0	15	10	7

Биро	Захтјева/ Радника/ одобрено	Самозапошљавање дјеце погинулих бораца ВРС 8.000 КМ								
		Захт.			Одоб.			реал.		
БН	11-11-11	11			11			11		

V Пројекат подршке стицања радног искуства младих у статусу приправника у Републици Српској у 2016. години.

Пројектом је обухваћено суфинансирање зарада младих високообразованих кадрова са евиденције Завода за запошљавање који немају радног искуства у свом занимању, а које им је потребно као услов за полагање приправничког испита и заснивање радног односа. Пројектом се финансира нето плата приправника са ВСС у износу од 500 КМ увећана за износ припадајућих пореза и доприноса из личних примања чије је бруто износ 796,02 КМ.

Суфинансирање запошљавања приправника врши се кроз двије компоненте и то:

-I компонента: суфинансирање 100% износа бруто плате дјете погинулих бораца без радног искуства са ВСС.

-II компонента: суфинансирање 70% износа бруто плате а лица без радног искуства са ВСС.

Биро	Пројекат подршке стицања радног искуства младих у статусу приправника у Републици Српској у 2016.години.					
	-Преглед поднијетих, одобрених и реализованих захтјева-					
	70%			100%		
БН	Захт.	Одоб.	реал.	Захт.	Одоб.	реал.
	64-208	23-46	14-35	7-8	7-8	4-4

ПРОЈЕКТИ У 2017. ГОДИНИ

ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске је у 2017. години реализовао неколико пројеката. Ради се о следећим пројектима:

1. Пројекат подршке samozapošljavanju у 2017. години,

- по овом пројекту је у Бироу Бијељина поднешено 39 захтјева.

2. Пројекат подршке запошљавању и samozapošljavanju дјете погинулих бораца ВРС, ратних војних инвалида ВРС и незапослених демобилисаних бораца ВРС - Пројекат „Заједно до посла” у 2017. години,

- по овом пројекту је у Бироу Бијељина поднешено 12 захтјева за samozapošljavanje, а за запошљавање код послодавца 16 захтјева за 34 радника из ове циљне групе,

3. Пројекат подршке запошљавању лица изнад 50 година старости,

- по овом пројекту је у Бироу Бијељина поднешено је 27 захтјева за запошљавање код послодавца 47 радника из ове циљне групе,

4. Пројекат подршке запошљавању Рома у Републици Српској у 2017. години

- по овом пројекту је у Бироу Бијељина поднешен је 1 захтјев за запошљавање код послодавца за 3 радника ромске националности,

5. Пројекат подршке стицања радног искуства младих у статусу приправника у Републици Српској у 2017. години,

- по овом пројекту је у Бироу Бијељина по компоненти I приправници ВСС дјета погинулих бораца поднешено је 7 захтјева за 18 приправника, а по компоненти II приправници са ВСС - поднешено је 29 захтјева за 55 приправника

6. Пројекат обуке, доквалификације и преквалификације у 2017. години.

- захтјева по овом пројекту није било.

Укупно је по свим пројектима у Јавном позиву у 2017. години поднесено 131 захтјев за запошљавање 208 радника, од чега је 51 samozapošljavanje.

Управни одбор Завода ускоро ће одржати сједницу на којој ће разматрати поднесене захтјеве и одобрити у складу са актима Завода.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА

Незапослена лица и у 2016. години, остваривала су права по основу незапослености у складу са Законом о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености ("Службени гласник РС", број: 30/10), Законом о измјенама и допунама Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености ("Службени гласник РС", број: 102/12), Законом о здравственом осигурању и Правилником о условима и начину остваривања права незапослених лица.

Незапослена лица остварују право на:

- новчану накнаду,
- пензијско-инвалидско осигурање,
- пензијско-инвалидско осигурање у трајању до три године, уколико са тим стажом осигурања стиче услов за старосну пензију,
- здравствено осигурање,
- посредовање у запошљавању,
- информисање о могућностима и условима запошљавања,
- савјетовање о избору занимања,
- стручно оспособљавање и припрему за запошљавање.

Право на новчану накнаду на дан 30.06.2017. године активно користи **72** лица. У периоду од 01.01.2016.-31.12.2016. захтјев за остваривање права на новчану накнаду је поднијело 985 лица, а у периоду 01.01.2017. - 30.06.2017. године захтјев за остваривање овог права поднијело је 586 лица. Знатан број поднесених захтјева је одбијен због неплаћених обавеза по основу доприноса за ПИО, као и осигурање за случај незапослености.

За остваривање права на пензијско-инвалидско осигурање по основу члана 37. Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености, у периоду од 01.01.2016. - 31.12.2016. захтјев за је поднијело 103 лица, а у периоду 01.01.2017. - 30.06.2017. године захтјев за остваривање овог права поднијело је 44 лица. На дан 30.06.2017. године то право користи **50** лица.

Право на здравствено осигурање у складу са Законом о здравственом осигурању на дан 30.06.2017. године укупно користи **14.175** лица, од тог броја лица која активно траже посао **7.411** и **6.764** лица која нису активни тражиоци посла.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Из свега напријед наведеног када је у питању стање незапослености на подручју Града Бијељина од 01.01.2016. године до данас може се констатовати следеће:

- да је стање незапослености и даље забрињавајуће иако је број евидентираних незапослених лица незнатно смањен,
- стопа незапослености и даље је алармантно висока и проблем незапослености и даље није схваћен као приоритетан социјални, економски и привредни проблем,
- да се хитно морају предузети активности на спречавању сиве економије, како на подручју Града Бијељина, тако и на нивоу Републике Српске.

Ово из разлога што се број незапослених који су на евиденцији ради остваривања других права константно повећава (право на здравствено осигурање, дјечији додатак и сл.).

- Потребна је боља сарадња између Градске управе, ЈУ Завода за запошљавање РС, Пореске управе РС, Фонда ПИО РС, Фонда дјечије заштите РС, Центра за социјални рад и Инспекције рада, како би се ефикасније рјешавала питања и остваривала права незапослених лица, лица у стању социјалне потребе, лица која испуњавају услове за пензионисање.

Апелујемо да се такви састанци свих набројаних институција или само билатерални састанци одржавају периодично и закључци са тих састанака да се достављају ресорним министарствима уколико се не могу ријешити унутар Градске управе и надлежне институције.

- Све већи број стручних кадрова са подручја Града Бијељина одлази у иностранство и напушта земљу, што може бити велики проблем за тржиште рада Града Бијељина и Републике Српске у наредном периоду.

-Пројекти Владе РС, Министарсва рада и борачко инвалидске заштите РС и Завода нису дали очекивани ефекат на подручју Града Бијељина, нарочито када је у питању запошљавање дјеце погинулих бораца и породица погинулих бораца.

Неше је мишљење да Град Бијељина треба и мора да се брине о овим категоријама првенствено, а и о осталим незапосленим лицима исто толико колико су о њима дужни да се брину Влада РС и ресорно Министарство.

ПРИЈЕДЛОГ МЈЕРА

Имајући у виду напријед наведено стање и проблеме у овој области, предлагемо сљедеће мјере и активности које би могле допринјети бољем пословном амбијенту и могућности креирања нових радних мјеста:

- организовати округле столове и предавања на тему проблем незапослености у Републици Српској, односно у Граду Бијељина и на који начин смањити или ублажити овај проблем,
- радити на усклађивању система школства са потребама тржишта рада,
- планирати средства за стипендирање ученика средњих школа који упишу занате и радити на промоцији тих занимања код родитеља и ученика након завршетка основне школе (Завод за запошљавање ЦИСО центар већ ради на професионалном информисању ученика основних и средњих школа),
- увести систем дуалног образовања у средње школе, ученици који се оприједеле за неко од КВ занимања требали би провести пар дана у седмици на пракси у неком предузећу гдје би стекли одређења искуства, знања и вјештине за своје будуће занимање и по завршетку школовања били спремни за самостални рад,
- буџетом Града Бијељина предвидјети средства за подстицај за запошљавање нових радника, као и за самозапошљавање,
- повећати износ средстава за подстицај у пољопривреди,
- промовисати потребе цјеложивотног учења, односно неформалног образовања путем курсева, обука, преквалификација, стручног усавршавања, стицања нових вјештина и знања,
- побољшати инспекцијске контроле инспекције рада и повећати казне за непоштовање Закона о раду,
- довођење страних инвеститора који ће запослити већи број радника.
- побољшати сарадњу како путем састанака организованим по појединим институцијама и органима власти, тако и информатичким повезивањем свих напријед наведених институција и организација у погледу кориштења података и услуга путем јединствене базе у складу са законом.

С поштовањем,

РУКОВОДИЛАЦ ФИЛИЈАЛЕ

Славица Лукић

ШЕФ БИРОА БИЈЕЉИНА

Стана Божић